SCRIMA ROMÂNEASCĂ ÎNTRE DORINȚE (proiecte-angajamente) ȘI REALITATE

● Fără o reevaluare a potențialului actual și măsuri concrete vizînd perspectiva, lotul reprezentativ nu va putea obține medalii nici la Los Angeles

Campionatele mondiale de scrimă și-au derulat recent, la Roma, cea de a XXIX-a secvență. Iulie 1982, marcînd intrarea în a doua jumătate a actualului ciclu olimpic, a însemnat pentru toți protagoniștii acestei discipline cu mare pondere în programul Jocurilor Olimpice – 4 probe individuale și tot atîtea pe echipe, deci atribuirea a 24 de medalii – un important termen de comparație valorică, de reflectare fidelă a stadiului de pregătire atins în perspectiva ediției J.O. '84, de la Los Angeles. Moment important, pentru că majoritatea școlilor de scrimă, care de obicei concurează în lupta pentru medalii, au trecut la o întinerire masivă a loturilor lor reprezentative după J.O. de la Moscova 1980.

Scrimerii români, înscriși de această dată pe listele de concurs la toate cele 8 probe ale competiției (la ediția precedentă, de la Clermont-Ferrand, nu au participat decît în probele individuale), au plecat spre Cetatea Eternă cu mari proiecte, dorinți și speranțe, exprimate public și în fața forurilor superioare, bazîndu-se pe procesul lor anterior de pregătire și pe unele din rezultatele înregistrate pe planșele internaționale în iarna și primăvara acestui an. Dar cu fiecare filă scursă acolo, la Roma, între 15 și 24 iulie, **reprezentanții scrimei noastre nu numai că nu au reușit să dobîndească medaliile promise, DAR NICI MĂCAR NU AU FOST PREZENȚI ÎN LUPTA PENTRU PODIUM LA VREUNA DIN ARME!** Neintrînd în vreo finală de opt a probelor individuale și clasîndu-se la echipe doar pe pozițiile 7–8, **sportivii care au concurat la PALAEUR au plasat scrima românească în plutonul mediocrității, mai departe ca oricînd în ultimele două decenii de locurile onorante ale competițiilor mondiale!**

Între dorinți și realitate a fost o mare distanță. Vom încerca să prezentăm – și să subliniem! – cauzele acestei regretabile discrepanțe, mereu cu gîndul la responsabilitățile majore ale sportului românesc în perspectiva tot mai apropiată a Jocurilor Olimpice din 1984.

Ce nu arată un clasament

În clasamentul „Grand-Prix" pe națiuni, alcătuit după criteriul punctelor obținute de sportivii clasați pe locurile 1—16 în probele individuale și 1—8 în cele pe echipe, **România se află pe locul 7 din cele 15 țări care au reușit să puncteze (la cea de a XXIX-a ediție a C.M. au participat 39 de țări), în urma tradiționalelor candidate la medalii — Uniunea Sovietică, Italia, Franța, Ungaria, Polonia, R.F.G.** (printre care ne număram și noi în anii '60—'70) **și înaintea altor țări care emit și ele pretenții pe planșele internaționale, ca Elveția, Bulgaria, R. P. Chineză, R.D.G., Cehoslovacia, Anglia, Belgia. UN CLASAMENT, DUPĂ PĂREREA NOASTRĂ, FIDEL SITUAȚIEI CONCRETE DE LA ROMA, DAR CARE AR FI PUTUT SĂ FIE ALTFEL ÎN CEEA CE PRIVEȘTE POZIȚIA SCRIMEI ROMÂNEȘTI.** Să arătăm, deci, ce nu... arată acest clasament.

În probele individuale, reprezentanții noștri au punctat astfel: floretă masculin — 1 p (locul 13, **Petru Kuki**), floretă feminin — 2 p (locul 14 — **Csila Ruparcsics**, locul 16 — **Elisabeta Guzganu**), sabie — 5 p (locul 10 — **Marin Mustață**, 12 — **Cornel Marin**, 15 — **Ioan Pop**), spadă — 0 p (nici un spadasin român în primii 16 clasați); la echipe: floretă masculin — 0 p (locurile 9—12), floretă feminin — 4 p (locul 8), sabie — 5 p (locul 7), spadă — 4 p (locul 8). Deci, prima contribuție la cele 21 p ale scrimei românești la Roma au avut-o sabrerii (10 p), iar ultima floretiștii (1 p). **Dacă ne reamintim că sabrerii erau considerați, pe baza rezultatelor din sezonul premergător „mondialelor", drept pretendenți autorizați la medalii (mai ales în proba pe echipe, unde campioana națională a României, Steaua, deține „Cupa Europei"), iar floretistul Petru Kuki venea la Roma în calitate de vicecampion mondial și de finalist, în primăvară, la „Trofeul Rommel", unde pierduse doar în fața actualului campion mondial, Aleksandr Romankov, REIESE CĂ REZULTATELE ACESTORA LA C.M. AU FOST NESATISFĂCĂTOARE, FOARTE DEPARTE DE POSIBILITĂȚILE DOVEDITE NU CU MULT TIMP ÎNAINTE, DE OBIECTIVELE PROPUSE, DE ANGAJAMENTELE ASUMATE. Ca să nu mai vorbim de ceilalți floretiști (Sorin Roca, Zsolt Husti, George Oancea, Nicolae Ille), niște anonimi la Roma, și de spadasini, cei care promiseseră un loc pe podium la echipe și un finalist în proba individuală** (tînărul Rudolf Szabo, debutant anul trecut la Clermont-Ferrand la C.M., reușise această performanță), **dar care la Roma au capotat cu vădită ușurință încă din preliminarii în proba individuală,** lăsîndu-l pe tînărul Felix Nicolae, aflat pentru prima dată la o competiție de anvergură, să-i reprezinte în eliminările directe... **Singurele cărora nu li se poate imputa nimic, chiar dacă n-au ajuns în ultimele faze ale probelor, au fost floretistele Csila Ruparcsics, Elisabeta Guzganu și Monica Weber, care au luptat cu curaj, de la egal la egal, cu adversare cu cărți de vizită prestigioase** (Sidorova, Țagaraeva, Ștefanek, Ciconetti, Dmitrenko), **demonstrînd reale perspective, ce se cer, însă, încununate cu adevărate performanțe în viitorul apropiat, la „mondialele" de tineret din anul viitor.**

Echipe... incomplete

La Roma, mai aproape de podium au fost echipele de sabie și de spadă. Cele care, dealtfel, erau și creditate cu asemenea șanse pe baza rezultatelor din acest an. Dar sabrerii, după ce au întrecut net în grupa preliminară echipa Bulgariei (locul 4 la C.M. '81) și lăsau impresia apoi, în meciul următor, cu echipa Ungariei, decisiv pentru podium, că vor reuși o reală performanță (au condus după două manșe cu 5—3), au fost întrecuți în cele din urmă la tușaveraj (8—8 și 64—67 t.d.) pentru că **ceea ce se profila la început, aportul nesatisfăcător al omului nr. 4 (Chiculiță: 2—5** cu Nebald și 1—5 cu Gedővari, înlocuit apoi, fără succes, de **Pantelimonescu: 4—5** cu Nagyhazi), **să devină un factor decisiv în final. În trei sabreri, echipa nu putea învinge un cvartet de talia celui al Ungariei, deținătoarea titlului mondial pe anul trecut și pe care l-a apărat cu succes și acum.** Eforturile lui **Ioan Pop (3 v, învingător în fața lui Gerevich, Gedővari, Bujdoso), Marin Mustață și Cornel Marin** (cîte 2 v) nu și-au putut găsi împlinirea dorită și așteptată pentru că ECHIPA NU FUNCȚIONA ÎN ANSAMBLU. **Carență veche de 3—4 ani, de cînd fostul lider al reprezentativei, sabrerul Dan Irimiciuc, s-a retras din activitatea competițională și care, iată, nu a putut fi remediată din lipsă de candidați valoroși și din cauza tehnicienilor acestei arme care nu pot depista și înarma „din mers" un tînăr talentat,** așa cum au făcut în acești ani antrenorii italieni (i-au lansat pe **Meglio** și **Scalzo**), unguri (pe **Bujdoso**), sovietici (pe **Alșan**), polonezi (pe **Wodke**).

Aceeași problemă, a LIPSEI DE OMOGENITATE, s-a pus și la echipa de spadă, particularitatea constînd însă în faptul că la această armă tinerii au dus greul (Rudolf Szabo și Nicolae Bodoczi), în timp ce consacrații Ion Popa și Octavian Zidaru n-au putut ține pasul tocmai în momentele-cheie. Astfel, în meciul cu Ungaria, Rudolf Szabo îi poate învinge pe fostul și pe actualul campion mondial **(Szekely și Pap)**, iar Bodoczi pe medaliatul cu bronz, **Kolczonay** (5—1!), dar Popa și Zidaru pierd în serie! Este edificator faptul că liderul presupus al spadasinilor, I. Popa, a înregistrat la echipe, în eliminări, din 4 meciuri, doar 2 victorii, trebuind să și fie înlocuit cu debutantul F. Nicolae, iar rutinatul O. Zidaru, după ce a „căzut" la individuale din turul I, nu s-a regăsit nici la echipe. **Deci, dacă echipa de sabie a evoluat, practic, în trei trăgători, cea de spadă, doar în doi! Mult prea puțin!**

Campionate naționale sau ierarhii dinainte cunoscute?

La această stare nesatisfăcătoare de lucruri (să nu uităm că și **echipa feminină** de floretă n-a constituit o **excepție, trăgătoarele cu experiență internațională, Aurora Dan și Marcela Moldovan, de ani buni competitoare în multe asalturi pe toate meridianele lumii, n-au constituit motorul propulsor, iar floretiștii, cu excepția lui P. Kuki, n-au înregistrat în confruntarea pe echipe mai mult de o victorie de meci!)** contribuie, an de an, NIVELUL NECORESPUNZĂTOR AL CAMPIONATELOR NAȚIONALE. **În Divizia „A" se cunosc** ÎNAINTE DE START **campioanele (pretendente, doar cele două secții viabile din țară: Steaua și C.S. Satu Mare), iar apariția neașteptată în prim-plan a unor tinere talente, în lupta pentru titlurile individuale, este foarte rară.** N-am putea spune că a secat rezervorul talentelor — ascensiunea din ultima vreme a unor tinere floretiste, promisiunile unor floretiști sătmăreni, ale unor spadasini craioveni și ale unor sabreri brașoveni ar infirma-o — dar CREȘTEREA, MATURIZAREA, PE PLANȘELE AUTOHTONE, ȘI, APOI, VALIDAREA ACESTOR TALENTE PE PLANȘELE INTERNAȚIONALE NU CONSTITUIE UN PROCES CONTINUU, URMĂRIT METODIC, ÎN TIMP, DE FORUL DE RESORT ȘI DE TEHNICIENII CARE SE OCUPĂ DE FORMAREA TINEREI GENERAȚII DE SCRIMERI. Odată obținută o poziție onorabilă (și comodă!) în ierarhia republicană (adesea chiar la juniori!), se consideră că performanța a fost atinsă și că evoluția va continua de la sine. **Ceea ce este pe cît de FALS, pe atît de DĂUNĂTOR!** Iată de ce SCRIMA ROMÂNEASCĂ PLĂTEȘTE ACUM GREU TRIBUT CREȘTERII „ÎN SERĂ" A PERFORMERILOR, adică preluării timpurii a talentelor din secții în cadrul loturilor reprezentative și pregătirii lor la nivel centralizat. **Se crează astfel un mare decalaj între selecționabili și ceilalți tineri competitori** (din care unii, neglijați, ar fi putut să se afirme ulterior, chiar mai mult decît cei... aleși) **și se deschid larg (chiar de federație) porțile comodității și lipsei de responsabilitate din partea antrenorilor și secțiilor pentru desăvîrșirea pregătirii elevilor lor. De aceea mai persistă în multe secții, în rîndul antrenorilor, un spirit funcționăresc, rutinier.**

O primă și importantă repercusiune, deci, asupra loturilor reprezentative: SELECȚIA NU ARE O BAZĂ EXTINSĂ, TITULARIZĂRILE FĂCÎNDU-SE UNEORI DIN LIPSĂ DE CANDIDAȚI VALOROȘI (sistemul concursurilor periodice de selecție, instituit de federație acum doi ani, se vrea a fi tocmai o compensație în acest sens; prea puțin, însă...).

Performanțe, doar înaintea C. M.!

În ultimii 4—5 ani, scrima românească și-a obișnuit suporterii cu succese de prestigiu în sezonul care precede campionatele mondiale sau J.O. (în Cupe ale Europei, Universiade, campionate europene, trofee de categoria „A"), **urmate, însă, de clasări mediocre sau slabe în supremele confruntări.** Acest ciclu, în care oscilația de la plus la minus se repetă cu mici diferențe, nesemnificative, dovedește că nu mai este vorba de o întîmplare, ci, credem noi, de **o greșită răspîndire a accentelor pe curba formei sportive.** PREGĂTIREA LOTURILOR REPREZENTATIVE, PRIN ANTRENAMENTE ȘI VERIFICĂRI, CALENDARUL COMPETIȚIONAL (MAI ALES CEL INTERNAȚIONAL) NU S-AU DOVEDIT CAPABILE SĂ ASIGURE ÎN ACEST INTERVAL DE TIMP ATINGEREA VÎRFULUI DE FORMĂ TOCMAI ÎN PERIOADA C.M. SAU J.O. Iată-i pe sabreri și spadasini, iată-i pe **Kuki** și **Pop** oscilînd între mari succese la mari competiții internaționale și mari insuccese la C.M. !?!

Să fie de vină numai sportivii, care nu reușesc să se „adune" în momentele-cheie?

Nu credem!

Federația, care alcătuiește programul de pregătire, tehnicienii care-l transpun în viață, antrenorii care conduc scrimerii de pe margine în focul asalturilor și meciurilor au partea lor de vină. Care nu-i mică defel!

Au fost multe surprize la această ediție a Campionatelor mondiale de scrimă. Iată, de pildă, nici unul din primii clasați în clasamentele Cupei Mondiale (floretista **Cornelia Hanisch** – R.F.G., floretistul **Numa** și spadasinul **Mazzoni** – Italia, sabrerul **Gedövari** – Ungaria) n-au intrat în posesia titlurilor individuale, nici unul din campionii ediției precedente la aceste probe nu și-a putut menține titlul; pentru prima oară în ultimele două decenii echipa floretistelor sovietice n-a urcat pe podium, iar formația de spadă a R.F.G., multiplă medaliată mondială și olimpică, s-a clasat la Roma pe locul 7. Trebuie să recunoaștem, însă, că nu ne-am așteptat nici la marea și neplăcuta surpriză pe care au produs-o iubitorilor sportului românesc scrimerii români prezenți la Roma prin rezultatele lor foarte departe de obiectivele asumate. Chiar dacă, în comparație cu puternicele școli de scrimă – cu care reprezentanții noștri se confruntă în lupta pentru medalii – datele obiective arată un decalaj (o comparație edificatoare în acest sens: numai liga Versailles din Franța numără un total de 3 802 scrimere și scrimeri legitimați, afiliați la 90 de cluburi, în timp ce scrima românească are 2 108 asemenea sportivi, activînd în 39 de secții, iar în R.F.G. și Italia numărul scrimerilor legitimați depășește 20.000). Decalaj care, evident, nu poate fi surmontat decît printr-o **concentrare de forțe, printr-o pregătire științific condusă și argumentată, susținută printr-o bază materială adecvată, printr-un flux neîntrerupt de cadre** (sportivi, tehnicieni, antrenori).

Prin această prismă, în perspectiva reprezentării scrimei românești la J.O. 1984, socotim necesar a puncta, în concluzie, cîteva aspecte definitorii:

● Între dorințe și realitate, între proiecte și realizări, această disciplină olimpică trebuie să-și definească ACUM, cu rigoare, OBIECTIVELE EXACTE, întrucît ediția de la Roma a Campionatelor mondiale, desfășurate la jumătatea ciclului olimpic, a arătat clar că nu putem alinia echipe competitive la toate cele patru arme.

● Eroziunea în timp și schimbul de generații – pregnant atît în rîndul sportivilor, cît și în cel al tehnicienilor și antrenorilor – reclamă o atentă și grabnică **reevaluare a potențialului actual,** pentru stabilirea individualităților cu reale perspective în marea performanță, a antrenorilor capabili nu numai să pregătească sportivii între concursuri, ci să-i și conducă în focul marilor bătălii, a tehnicienilor apți să vadă cu luciditate unde se află azi scrima românească și ce trebuie făcut în perspectivă.

● Fără o revitalizare a principalelor secții din țară și fără asigurarea unei baze materiale adecvate (săli, planșe, echipament și, în special, arme și măști de bună calitate, pentru că locurile de antrenament sînt adeseori improvizate, iar la C.M. de la Roma, multe arme au fost refuzate la controlul tehnic și a trebuit să se recurgă la împrumuturi...), a unui **calendar competițional** care să asigure atît o selecție și o promovare a valorilor pe plan național, cît și cunoașterea standardului internațional, **problemele acute ale lotului reprezentativ nu-și vor găsi rezolvarea corespunzătoare.**

Pagină realizată de
Paul SLĂVESCU